

Küresel risk iştahu kırılğan bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün düşüş eğilimindeydi. Bazı teknoloji şirketlerinin ikinci çeyrek bilanço verilerinin beklenti altında kalması risk iştahını sınırladı. ABD’de aktivite ve iş gücü piyasası verileri tahminlerden zayıf geldi ve ekonominin yavaşlayacağına yönelik endişeleri artırdı. İngiltere Merkez Bankası (BoE) para politikası faizini 4 üyenin faizlerin değişmemesi yönündeki oyuna karşın 5 üyenin oyuyla % 5,25’ten %5,00’a indirdi. ABD Merkez Bankası’nın (Fed) faiz indirim beklentilerinin güçlenmesi ve artan güvenli liman arayışlarıyla ABD 10 yıllık tahvil faizi 13 baz puan düşüşle %3,98’e geriledi. Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 5 baz puan gerilemeyle %2,25 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,3 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,6 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,3 yükselse de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %1,5 düşüş görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,5 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %5,1 artış gerçekleşti. Altının ons fiyatı %0,1 geriledi ve Bitcoin %0,2 yükselişle 64 bin 664 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahu dün pozitif bir seyir izledi. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Temmuz ayı imalat PMI verilerini, İstanbul Ticaret Odası (İTO) da Temmuz ayı İstanbul ücretliler geçinme endeksini yayımladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü %1,5 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi yükselse de, TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,3 değer kazandı.

Yeni günde küresel risk iştahu dünden kalan eğilimlerle kırılğan bir seyir izliyor. Yeni günün ilk saatlerinde makroekonomik veri akışı sakin. Bugün küresel tarafta ABD Temmuz ayı tarım dışı istihdam verileri açıklanacak.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,2%
Dolar/Brezilya Reali	1,7%
Dolar/Meksika Pesosu	1,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,4%
Dolar Endeksi	0,3%
Euro/Dolar	-0,3%
Dolar/Japon Yeni	-0,4%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	-0,6%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,9%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,5%
MSCI Asya Pasifik	0,4%
MSCI GÖÜ	0,3%
MSCI GÖÜ Avrupa	-0,6%
MSCI Latin Amerika	-0,6%
MSCI Kuzey Amerika	-1,4%
MSCI Avrupa	-1,5%
MSCI Dünya	-1,5%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
ABD	Tarım Dışı İstihdam Değişimi (bin kişi)	Temmuz	175	206

Günlük Deęişimler

Dolar/TL	33,09 ▼ -0,2%	BİST 100	10.798 ▲ 1,5%
TR 2Y	42,10 ▼ -32 bp	TR 10Y	27,85 ▼ -50 bp
DXY	104,4 ▲ 0,3%	MSCI Dünya	3.518 ▼ -1,5%
Altın (ons, \$)	2.445 ▼ -0,1%	ABD 10Y	3,98 ▼ -13 bp
Brent (varil, \$)	79,5 ▼ -1,5%	TTF (MWh, €)	37,0 ▲ 5,1%
Bitcoin (\$)	64.664 ▲ 0,2%	Karbon (ton, €)	71,2 ▲ 2,8%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

ABD’de ISM imalat sanayi aktivite endeksi Temmuz’da beklentilerin altında gelirken, işgücü piyasasından soğuma işaretleri gelmeye devam etti. Haziran ayında 48,5 olan ISM imalat sanayi aktivite endeksi Temmuz’da 48,8’e çıkacağı tahminlerinin aksine 46,8’e geriledi. Fiyat alt endeksindeki yükselişe karşın istihdam ve yeni sipariş alt endekslerinde kayda değer gerileme yaşandı. 27 Temmuz’da biten haftada işsizlik maaşı başvuruları 236 bin kişilik beklentileri olarak 249 bin kişi ile son bir yılın en yükseğine çıktı. Haziran ayı inşaat harcamaları ise %0,2 artış tahminlerine karşın %0,3 gerilerken, Mayıs ayı verileri de aşağı yönlü güncellendi.

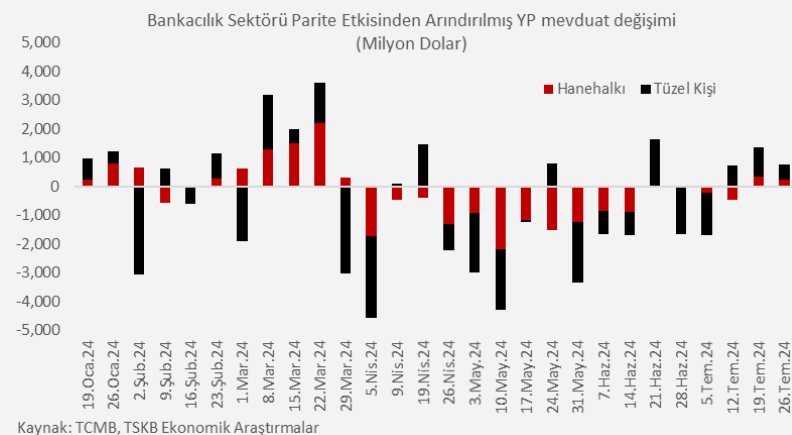
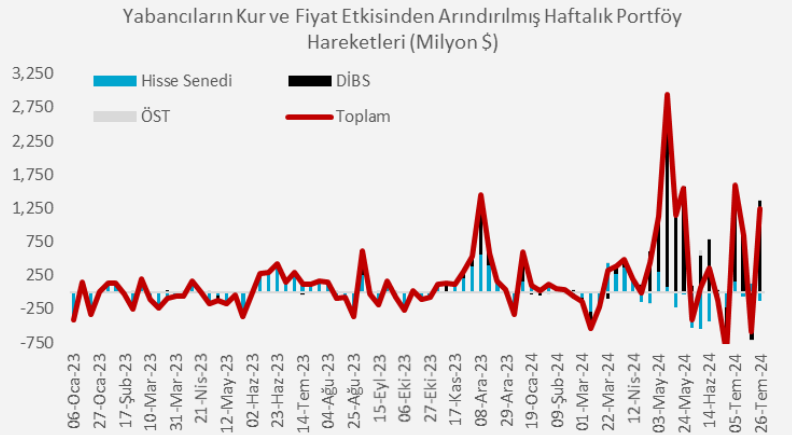
İSO Temmuz ayı imalat PMI raporunu yayımladı. Haziran ayında 47,9 olan imalat PMI, Temmuz’da üst üste beşinci ay azalarak 47,2 seviyesine geriledi ve sektörün faaliyet koşullarında belirgin bir yavaşlamaya işaret etti. Yeni alınan siparişlerde, Kasım 2023 ile aynı oranda olmak üzere son 20 aylık dönemin en sert düşüşü kaydedildi. Yeni siparişlerdeki yavaşlamayla birlikte istihdam seviyeleri de düşüş gösterdi.

İTO Temmuz ayı İstanbul ücretliler geçinme endeksi rakamlarını yayımladı. Buna göre endeksin aylık artış hızı Haziran ayındaki %3,4’ten %4,2’ye hızlansa da, yıllık bazda artış hızı baz etkisiyle %82,1’den %72,8’e geriledi. Aylık bazda en yüksek artış %10,8 ile ulaştırma harcamalarında olurken, gıda harcamalarında değişim %4,4 oldu.

Temmuz’un dördüncü haftasında TCMB rezervlerinde düşüş görüldü. 26 Temmuz haftasında TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 3,1 milyar dolar, döviz rezervleri de yaklaşık 2,8 milyar dolar azalış gösterdi. Böylece brüt rezervler 148,0 milyar dolara indi. Benzer şekilde, net rezervler de 26 Temmuz haftasında 48,2 milyar dolardan 47,6 milyar dolara geriledi.

Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 26 Temmuz haftasında hisse ve tahvil tarafında ayrışma gösterdi. TCMB’nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 26 Temmuz’da biten haftada 128,5 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yapsa da, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 1 milyar 360,5 milyon dolar artırdılar. Hafta genelinde özel sektör tahvillerinde yabancı alımları da eklendiğinde toplamda 1 milyar 237,1 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 10 milyar 323,9 milyon dolar artmış oldu.

26 Temmuz’da biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 0,8 milyar dolar artış gösterdi. TCMB’nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,2 milyar dolar, tüzel kişiler YP mevduatı da parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,5 milyar

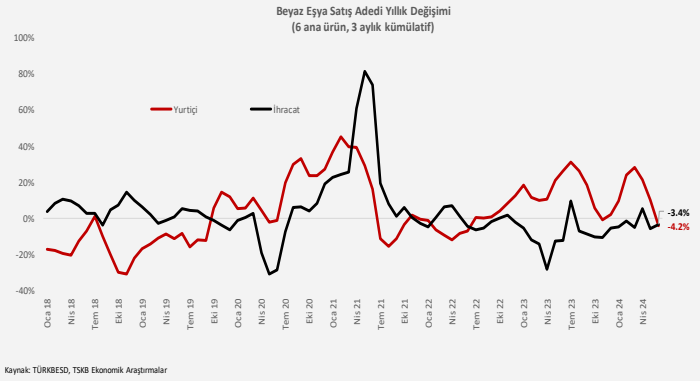
Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

dolar yükseliş kaydetti. 26 Temmuz 2024 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %5,1 azalarak 195,9 milyar dolar oldu.

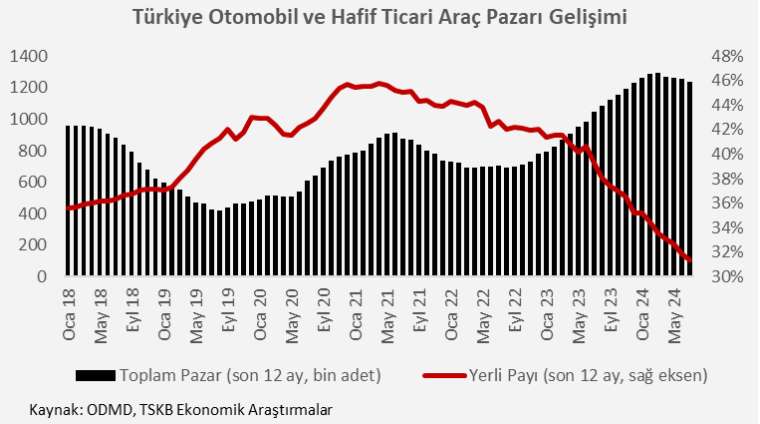
Şirket ve Sektör Haberleri

TSKB ikinci çeyreğe ait finansal sonuçlarını açıkladı. Banka, bu dönemde 2,47 milyar TL net kâr elde etti. Net kâr yıllık bazda %39,9 artış ifade ederken, 2,29 milyar TL olan medyan piyasa beklentisini aştı.

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (Türkbesd), Haziran ayına ait sektör verilerini açıkladı. Buna göre, geçtiğimiz ay beyaz eşya 6 ana ürün grubunda yurt içi satış adedi yıllık bazda %19,5 azaldı ve 727 bine indi. İhracat hacmi ise yıllık %5,3 düşerek 2,27 milyon adet olarak gerçekleşti. Bu sonuçlarla son 3 aylık birikimli değişim iç pazarda %4,2, ihracatta %3,4 daralma yönünde oldu. Yılın ilk yarısında üretim hacmi %1,1'lik kısıtlı artış gösterdi.

Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği (ODMD) Temmuz ayına ait verileri açıkladı. Buna göre, Temmuz'da yurt içinde 94.037 adet otomobil ve hafif ticari araç satıldı. Söz konusu rakam geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %17,5 daralmaya, son 5 yılın Temmuz ayı ortalamasına göre ise %47,2 artışa işaret etti. Temmuz verisi ile birlikte yıllık bazda düşüş üst üste 4'üncü aya taşınmış oldu. Yılın ilk 7 ayı baz alındığında pazar büyüklüğü aynı seviyede kaldı. Temmuz'da yerli araçların pazar payı %24,7 oldu. Bu dönemde 5.937 adet elektrikli otomobil satılırken, bu araçlar toplam pazarın %7,1'ini oluşturdu. Elektrikli otomobil satışlarında yıllık büyüme %7,7 oldu.

Dünya Bankası 2024 yılı Küresel Kalkınma Raporu'nu yayımladı.

Raporda son 50 yılın gelişmeleri dikkate alındığında gelecek dönemde 100'den fazla gelişmekte olan ekonominin orta gelir tuzağı riski ile karşı karşıya olduğuna işaret edildi. 1990 sonrası sadece 34 ekonominin yüksek gelirli ülke statüsüne çıkmayı başardığı belirtilirken, 3'te birinin Avrupa Birliği (AB) ile entegrasyondan faydalandığı ifade edildi. Dünya nüfusunun %75'inin orta gelirli ülkelerde yaşadığı ifade edilirken, küresel gayri safi yurtiçi hasılanın (GSYH) %40'ının bu ülkelerde üretildiği, karbon emisyonlarının ise %60'ının bu ülkelere kaynaklandığı belirtildi. Söz konusu ekonomilerin yaşlanan nüfus, gelişmiş ekonomilerde artan korumacılık eğilimleri

Kalkınma Gündemi

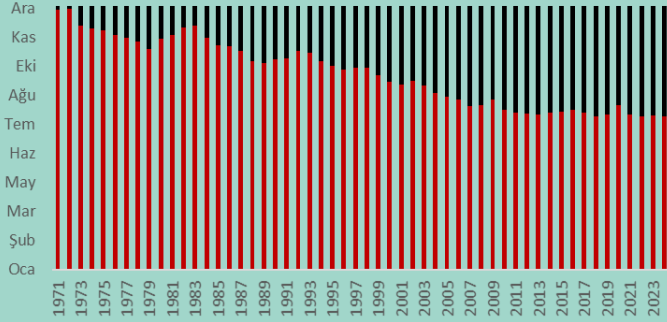

ve enerji dönüşümünün hızlanması zorluklarıyla karşı karşıya oldukları vurgulandı. Bununla birlikte orta gelir tuzağından kaçınmak için yatırım, kalkınmanın yayılması ve inovasyonu öncelikleyen bir strateji önerisi getirildi. Ülkelerin benzer patikaları izlediği belirtilirken, özellikle inovasyon konusunda küresel ölçekte öncü teknolojik gelişmelerin ödünç alınabileceği eklendi.

Dünya'nın sunduğu bir yıllık kaynak, 2024'te 1 Ağustos

itibarıyla tükendi. Küresel Ayakizi Ağı (Global Footprint Network) tarafından yapılan hesaplama her ülkenin ekolojik ayakizine ve gezegenin biyokapasitesine dayanıyor. Biyokapasite gezegenin yenilebilir kaynakları üretme ve atıkları özümseme yeteneği olarak tanımlanıyor. Limit Aşım Günü'nün Ağustos ayında gerçekleşmesi yılın geri kalan aylarından gezegenin kapasitesinin aşırı kullanılacağı ve biyosfer üzerinde fazladan bir yük oluşturacağı anlamına geliyor. Sene sonuna kadar yıllık biyokapasitenin 1,7 katının kullanılması bekleniyor.

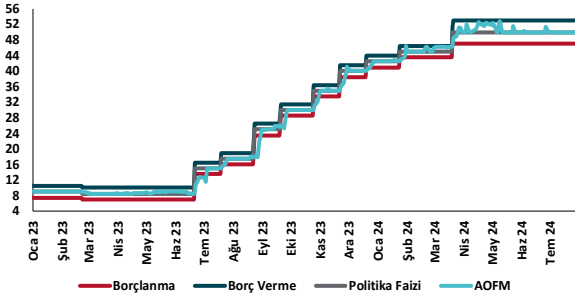
Limit Aşım Günü (1971-2024)

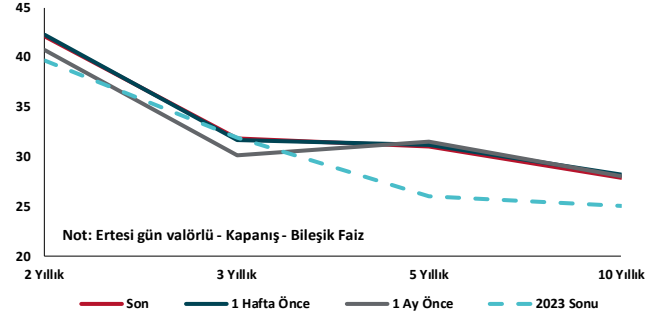
Kaynak: Küresel Ayakizi Ağı, TSKB Ekonomik Araştırmalar

SHURA Enerji Dönüşüm Merkezi "Türkiye için Batarya Enerji Depolama Seçenekleri" isimli raporunu yayımladı. Rapora göre Türkiye'de 2035 yılında toplam 7,2 gigavat (GW) /28,8 gigavatsaat (GWh) batarya depolama kapasitesine ulaşacağı öngörülürken, bu kapasitenin yenilenebilir enerji kesintisini en az seviyeye indirme amacıyla çalıştırıldığı durumda, 2035 yılında toplam 6,9 teravatsaat (TWh) seviyesinde yenilenebilir kaynaklı elektrik üretim kesintisinin önleyebileceği hesaplanıyor. SHURA bu sayede 2035 yılında doğalgaz santrallerindeki tüketimin yaklaşık 11,7 TWh azaltılacağını ve 369 milyon dolar seviyesindeki doğal gaz ithalatı engellenirken, 2,3 milyon ton karbon emisyonunun da azaltılabileceğini vurguluyor.

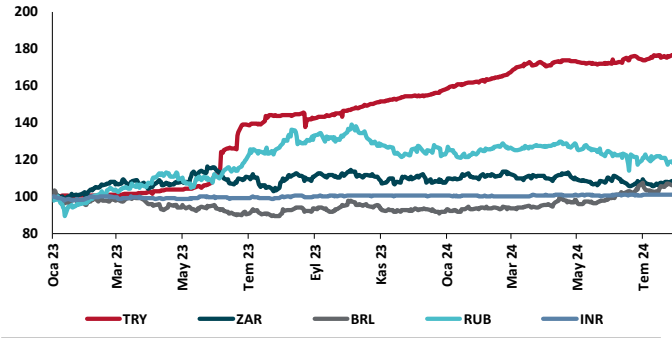
TCMB Faiz Koridoru

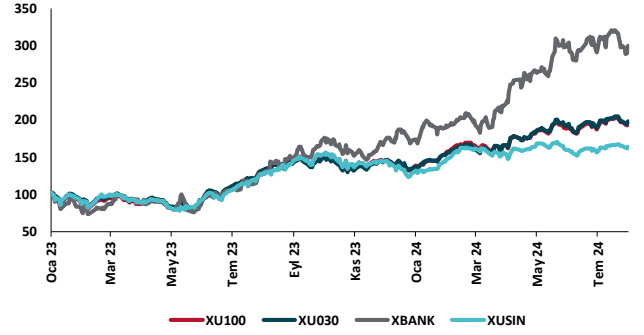
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

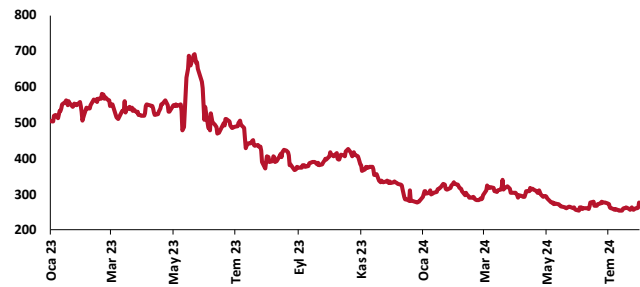
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

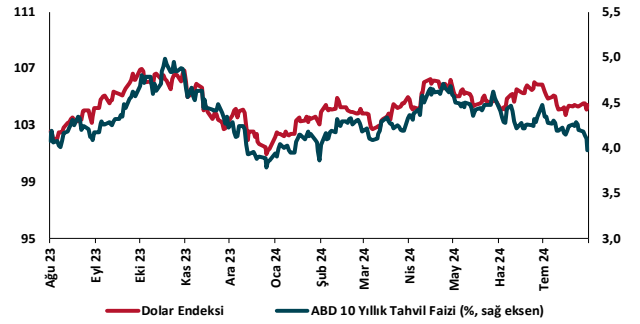
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

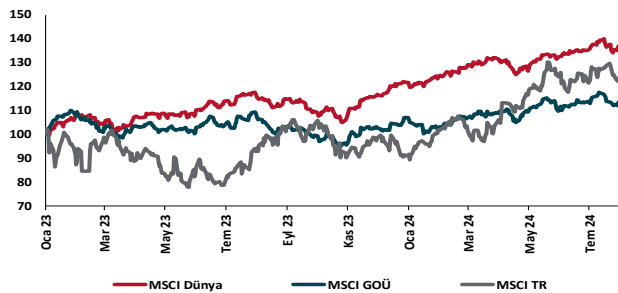
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

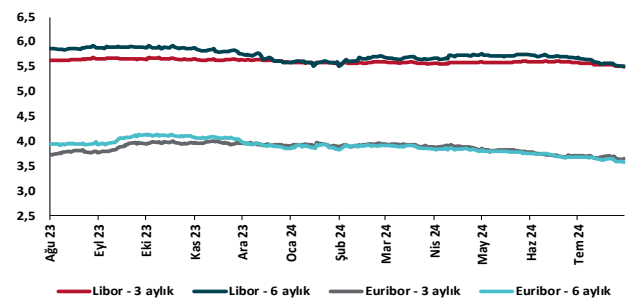
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Göstergeler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.